

Maulana Azad National Urdu University

M.A. Persian IV Semester Examination, October 2020

Paper : MAPR401CCT : Persian Literature in Deccan Prose & Poetry

پرچہ: ادبیات فارسی دردکن نظم و نثر

Time : 3 hrs

Marks : 70

ہدایات:

یہ پرچہ سوالات تین حصوں پر مشتمل ہے: حصہ اول، حصہ دوم، حصہ سوم۔ ہر جواب کے لئے لفظوں کی تعداد اشارہ ہے۔ تمام حصوں سے سوالوں کا جواب دینا لازمی ہے۔

1. حصہ اول میں 10 لازمی سوالات ہیں جو کہ معروضی سوالات/خالی جگہ پُر کرنا/مختصر جواب والے سوالات ہیں۔ ہر سوال کا جواب لازمی ہے۔ ہر سوال کے لیے 1 نمبر مختص ہے۔
(10 x 1 = 10 Marks)
2. حصہ دوم میں آٹھ سوالات ہیں۔ اس میں سے طالب علم کو کوئی پانچ سوالوں کے جواب دینے ہیں۔ ہر سوال کا جواب تقریباً دو سو (200) لفظوں پر مشتمل ہے۔ ہر سوال کے لیے 6 نمبرات مختص ہیں۔
(5 x 6 = 30 Marks)
3. حصہ سوم میں پانچ سوالات ہیں۔ اس میں سے طالب علم کو کوئی تین سوالوں کے جواب دینے ہیں۔ ہر سوال کا جواب تقریباً پانچ سو (500) لفظوں پر مشتمل ہے۔ ہر سوال کے لیے 10 نمبرات مختص ہیں۔
(3 x 10 = 30 Marks)

حصہ اول

سوال نمبر 1 پاسخ سوالهای زیر را بنویسید۔

- (i) 'گلشن ابراہیمی' اثر کیست؟
(الف) محمد قاسم فرشته (ب) ابراہیم عادلشاہ (ج) عبداللہ قطب شاہ (د) شیخ آذری
- (ii) اسم تذکرہ معروف آزاد بلگرامی چیست؟
(الف) روز روشن (ب) شمع انجمن (ج) ید بیضا (د) تذکرہ آزاد
- (iii) 'آصف' تخلص کیست؟
(الف) میر عثمان علی (ب) نواب نظام الملک آصفجاہ (ج) نواب نظام الدولہ بہادر (د) میر عثمان علی
- (iv) اثر معروف ملا وجہی چیست؟
(الف) تذکرہ الملوک (ب) سب رس (ج) فتوح السلاطین (د) حدیقة السلاطین
- (v) بنیانگذار سلطنت قطبشاہی کی بود؟
(الف) عبداللہ قطبشاہ (ب) جمشید قطبشاہ (ج) محمد قلی قطبشاہ (د) قلی قطبشاہ
- (vi) 'سہ نثر' اثر کیست؟
(الف) ظہوری ترشیزی (ب) خواجہ بندہ نواز (ج) محمود گاوای (د) آزاد بلگرامی

- (vii) میر عثمان علی خان از کدام دوره بود؟
 (الف) عادلشاهی (ب) بهمنی (ج) آصفجاهی (د) قطبشاهی
- (viii) 'تاریخ عادلشاهی' اثر کیست؟
 (الف) نورالله ترشیزی (ب) نورالله شوشتری (ج) ظهوری ترشیزی (د) ساعدی شیرازی
- (ix) موضوع 'حدیقة السلاطین' چیست؟
 (الف) اخلاق (ب) تصوف (ج) تاریخ (د) اشعار بادشاه
- (x) 'جوامع الکلم' چیست؟
 (الف) تاریخ (ب) ملفوظات (ج) تذکره (د) مثنوی

حصه دوم

- (2) احوال و آثار ملک قمی را مختصراً بنویسید۔
- (3) یکی از شاعر یا نویسندۀ دوره قطبشاهیان را معرفی کنید۔
- (4) اهمیت و ارزش گلشن ابراهیمی معروف به تاریخ فرشته بنویسید۔
- (5) درباره نواب نظام الدوله بهادر متخلص به آفتاب مقاله ای مختصر بنویسید۔
- (6) راجع به زندگانی زن شاعر معروف ماه لقا چندا گزارشی مختصر بنویسید۔
- (7) درباره میر عثمان علی هر چه می دانید بنویسید۔
- (8) شعر زیر را تشریح کنید:
 دلی به سینه لبالب ز دوستی دارم که پیش اهل جهان بی بها تر از سنگ است
 دماغ طبع عروجتی چه دلکشا چمنی است چمن مگوی که این آسمان فرهنگ است
- (9) ترجمه کنید:
- امیری بود دین پرور۔ عدالت گستر۔ صف آرای بزم و رزم در اجرای احکام شریعت غرا جهد
 وافی می نمود و در فریاد رسی عاجز نالان بی دست و پا توجه تام می فرمود۔ در فصاحت
 تقریر و ادراک لطائف سخن کوس یکتائی می نواخت۔

حصه سوم

- (10) احوال و آثار محمود گاوآن را بررسی کنید۔ وی در مناظر الانشاء راجع به اصناف شعر چه نوشته شده است؟
 بنویسید۔
- (11) درباره سهم بهمنیان در زبان و ادبیات فارسی هر چه می دانید به طور مفصل بنویسید۔
- (12) در دوره عادلشاهیان زبان و ادبیات فارسی چقدر پیشرفت کرد؟ بررسی کنید۔

(13) اقتباس زیر را با حواله ترجمه کنید و نکات مهمی را توضیح بدهید۔

روز جمعه بست و چهارم ماه مذکور بعد نماز ذکری در باب قربت حق و قبول او بود۔ فرمودند
نشاید که به عمل نیک کسی را مقبول و به عمل بد دیگری را مردود و مخذول داند و بران
جازم و قاطع باشد و ملایم این معنی حکایتی فرمودند که زاهدی بود در شهری۔ خدای او را به
خواب گفت که من درین شهر بلای خواهم فرستاد که هیچ یکی ازان بلا خلاص نیابد۔ زاهد
گفت: خداوندا! چه خواهی فرستاد؟ گفت: آتش خواهم فرستاد تا همه را بسوزد مگر خانه
یک فاحشه و هر که در خانه اوست۔ گفت: الهی حال من چه باشد؟ گفت: ترا هم بسوزم۔
مگر آنکه در خانه او بخیزی۔ از طفیل آن فاحشه خلاص یابی۔ بامدادان برخاست۔ مصلاهی
بر کتف کرد و در خانه فاحشه رفت۔ فاحشه دید، حیران ماند۔

(14) اشعار زیر را توضیح بدهید و گذارش مختصری شاعر آن هم بنویسید۔

می فزاید حسن گل از چیدنش	هست لطف شمع از خندیدنش
زهدت گلزار را افزون کند	هر طرف آب روان گردیدنش
بر کمالات صبا نازان چمن	رنگ داده غنچه را بوسیدنش
قطره نسیان که در بطن صدف	ابر را ناز است بر پاشیدنش
چون نجف باشد نه عثمان هر مقام	روح بالد از برای دیدنش

